

De 'cyborg' a governador

TERRENCE RAFFERTY

Una de les qüestions d'actualitat que han preocupat les tertúlies polítiques de les televisions aquestes darreres setmanes ha estat la possibilitat que una de les estrelles cinematogràfiques més grans, en tots els sentits, pugui esdevenir el proper governador de Califòrnia.

Ningú no sap si l'empenta per derrocar l'actual titular demòcrata, Gray Davis, tindrà èxit; ningú no sap si l'estrella republicana, Arnold Schwarzenegger, es presentarà a les eleccions, i ningú no té ni la més lleugera idea de quin tipus de governador podria ser Schwarzenegger, que ha passat mitja vida com a culturista professional, i l'altra mitja com a heroi implacable (habitualment) de pel·lícules d'acció repidant.

Com que al candidat potencial no li coneixem activitats a l'esfera pública, els votants de l'estat daurat hauran de jutjar-lo inevitablement, en gran part, per la seua feina en el sector privat, és a dir, per la imatge que ha ofert a les pantalles. Una imatge que, al llarg de dues dècades, ha estat la d'un tipus rude, possibilista, i que, literalment, no era gaire partidari d'agafar l'enemic com a presoner (compteu, si no, els cadàvers de *Comando* i de *Depredador*: el nombre n'és esbalaïdor!).

A la pel·lícula que el va convertir en superestrella, *Terminator* (1984), feia de cyborg assassí disposat a eliminar els problemàtics humans de la faç de la terra, però, d'ençà de llavors, ja no ha tornat a ser el dolent. Va ser prudent, i va canviar de rumb amb *Terminator 2: el dia del judici* (1991), i a l'actual *Terminator 3: la rebel·lió de les màquines*, altra volta fa neteja a favor dels de casa, tot repartint trets a tort i a dret com si fóra l'última oportunitat de salvar la humanitat.

Malgrat que podria ser temptador projectar les qualitats del comportament d'Arnold, l'estrella, a la pantalla, en el governador Swarzenegger, les pel·lícules no ens en donen gaires pistes. Imaginem que no solucionarà els problemes de Califòrnia de la manera com ho fa a les pel·lícules, és a dir, empunyant armes automàtiques i botant-li foc a tot. (No em negareu, però, que és ben divertit imaginar-lo al Parlament de l'estat, havent-se les amb un munt de polítics amb cara de

xiquets de bolquers malcreguts com a *Poli de guarderia*.)

Però les pel·lícules de Schwarzenegger sí que ens poden indicar quin tipus de candidat seria. En certa manera, tota la seua carrera cinematogràfica podria ser analitzada en termes d'una campanya política latent. (I nosaltres, els compradors d'entrades, hi hem contribuït amb centenars de milions de dòlars.) Les pel·lícules d'acció que ha protagonitzat han posat èmfasi en les qualitats que té com a líder; les comèdies –com ara *Los gemelos golpean dos veces* o *Junior*– ens en mostren el costat humà, càlid, i, en tots els gèneres, sempre interpreta un personatge que ofereix missatges i consells finals.

Al llarg dels anys, a més, s'ho ha fet venir bé per deixar anar tota mena d'eslògans i de tòpics. Part del guió del profètic *Perseguido* sembla feta a mida per a la desastrosa situació fiscal que viu Califòrnia: "No m'he posat en política: m'he posat en la lluita per la supervivència." I la frase final: "Tornaré", seria perfecta com a reclam per a una possible reelecció.

A Arnold li caldran tots els eslògans perquè, malgrat les entrades que ha fet vendre, és difícil de vendre com a republicà del tipus "conservador compassiu", que seria, probablement, l'únic que guanyaria a la demòcrata Califòrnia. És un immens i poderós austroamericà que, fins i tot quan salva el món de les màquines assassines (*T2* i *T3*), d'un alien voraç (*Depredador*), de terroristes colombians (*Danyos col·laterals*), de Satanàs (*End of Days*) o en un *reality* (*Perseguido*), fa cara de passar-s'ho més bé clavant punte llons als dèbils.

A la Califòrnia del culte al cos, però, l'exhibicionisme físic no té perquè ser un llast. La primera vegada que Hollywood es va fixar en Schwarzenegger va ser gràcies a la carismàtica interpretació d'ell mateix que va fer en un documental sobre culturisme, *Pumping Iron*, on oferia una mena de consciència no egoista, encantadora, i on feia gala de la fortalesa que el caracteritza. Encantador, fins a cert punt. Aquesta esportivitat somrient que mostrava enfront dels seus rivals menys intel·ligents per al títol de Mr. Olímpia era una mica repulsiva, i encara

ens desconcerta sentir aquell jove amb accent alemany que deia: "Sempre he somniat amb la gent molt poderosa –dictadors, i gent així–. Sempre m'han impressionat, la gent que pot ser recordada centenars d'anys o, fins i tot, com Jesucrist, milers d'anys."

D'acord. No és un joc gaire net això d'amollar a la cara una cita de quan tenia vint-i-sis anys a l'Arnold Schwarzenegger que pot acabar expulsant Gray Davis de la mansió del governador, i que, a hores d'ara, ja deu tenir molt més trelat i deu ser més madur que aleshores. Però també és injust que un candidat espere que els votants el trien només perquè els agrada el tipus de Messies amb dos punys ben posats que ha interpretat a la pantalla els darrers vint anys –potser ja amb una certa intenció d'aconseguir el premi que ara sembla que té a la vora.

A poc a poc va aconstant-se el dia del judici –perdó, de les eleccions–, i Schwarzenegger, que ara està d'allò més enfeinat promocionant *T3* i projectant la pel·lícula als nostres assetjats soldats a l'Iraq, no solta mos pel que fa a les intencions i a la política: l'electorat californià no té gaire més on fixar-se, més enllà d'aquests signes i auguris que hem esmentat. Els republicans el veuran, potser, com la segona vinguda del Gran Comunicador. Als demòcrates potser els preocupa que això siga veritat. I el mateix Schwarzenegger pot començar a sospitar que ni *Conan el Bárbaro* ni *Mentiras arriesgadas* no puguem garantir que el recordem milers i milers d'anys, com a Jesucrist.

Tot el que podem dir, ara per ara, és que, si Arnold decideix de presentar-se, optar per una posició o una altra dels afers polítics serà "no problema". Fixeu-vos en *Pumping Iron*, o en qualsevol de les interpretacions que ha fet dels herois de la pantalla: us adonareu que ell té, i sempre ha tingut, el que cal tenir per assolir l'èxit polític. Aquest home sap posar-s'hi bé.

Terrence Rafferty és autor de *The Thing Happens: Ten Years of Writing About the Movies*
© The New York Times – EL TEMPS
Traducció: Maite Insa